

Den som är förskonad från eget lidande, är därmed kallad att lindra andras.

Albert Schweitzer

HAN LÄRDE OSS VÖRDNAD FÖR ALLT LIV

Av Agne Windmark

UR INNEHÅLLET:

Agne Windmark:

Han lärde oss vördnad för allt liv	1
Från Birgit Lange om bönen ..	4
N. och H. Moersberger:	
Kristen Vetenskap	6
Intervju med Tage Eriksson ..	12
Tankar kring fortlevnadsproblemet	16

Detta är det bestående, hans budskap till oss att vi skall älska varandra så som det blev oss sagt från upprinnelsen.

Då skall allt samverka till det bästa.

Birgit Lange i "En framtid och ett hopp". Dikter 1968.

*

Det är något med döden som inte är övertygande.

Som när våren kommer för tidigt. Eller när svaret går före frågan. Eller när musiken slutar på dominanten och efterlämnar en svävande väntan.

Anna Greta Wide i "Kyrie". Dikter 1960.

Med Albert Schweitzer, som dog 90-årig natten till den 5 september 1965, gick en av vårt sekels lätt räknade stora mänskliga ledare bort. Jämte Gandhi, vars motsats han var i många stycken, hör han till den handfull giganter som med den oändliga ömheten för allt levande förenat den obändiga kraften att ständigt vidga gränserna för sin strävan och i praktisk verklighet omsätta sin idealism.

Envar ung människa, som vågat ge sig idealismen i våld, vet vilket hån och vilken begäbbelse han eller hon i olika sammanhang måste möta, innan stålet slipats, blivit smidigt och starkt. I sin med gripande enkelhet och rättframhet skrivna lilla självbiografiska bok "Minnen från min barndoms- och ungdomstid" berättar Albert Schweitzer om hur hans inställning till livsidealismen formades:

— I min ungdom har jag åhört samtal mellan äldre personer, varur ett beklämmande vemod svept mig till mötes. De såg tillbaka på sin ungdoms idealism och hänförelse som på något dyrbart, som man borde hållit fast vid. Men samtidigt ansåg de det nästan för en naturens lag, att man inte kunde göra detta.

— Jag beslöt att inte underkasta mig denna tragiska resignation inför förnuftet. Det jag lovat mig själv i nästan pojktaktigt trots, det har jag också sökt förverkliga. — Vi måste alla vara beredda på att livet vill beröva oss tron på det goda och sanna och vår hänförelse därför. Men dessa skatter behöver vi inte utelämnas. — Ideal är tankar. Så länge de endast är tänkta tankar, förblir den kraft som finns i dem överksam, även då de tänkes med den största hänförel-

se och den fastaste övertygelse. Verksam blir deras inneboende kraft först när de förenats med en luttrad människas väsen.

— Den "mognad" vi måste vinna är att bemöda oss om att bliva alltmör enkla, sannfärdiga och luttrade, fridsamma, saktmodiga, vänliga och fyllda av medkänsla. På inget annat sätt än detta får vi foga oss i att bli nyktrare i vår livsuppfattning.

— Livsvishetens stora hemlighet ligger i att kunna gå genom livet som en oförbrukad människa. Det förmår den som inte fäster sig vid människor och yttre händelser, utan som i alla skiften återfaller på sig själv och som inom sig söker tingens yttersta orsak.

— Den insats av god vilja en människa gör i världen bearbetar människors hjärtan och tankar. Det är vår dåraktiga försummelse, att vi inte på allvar vågar befatta oss med välviljan.

Och i en annan av sina skrifter säger han:

— Den kunskap om livet, som vi vuxna ska ge den yngre generationen, bör inte uttryckas så: — Verkligheten kommer snart att svika era ideal, utan: — Väx upp till era ideal så att livet aldrig kan beröva er dem!

Till 30 år för vetenskapen och livets goda

Redan som urg studerande gav Albert Schweitzer sig själv ett löfte att studera, ägna sig åt musik och "njuta livet" tills han blev 30 år. Sedan skulle han ägna det helt åt mänskligheten, betala av sin stora skuld till livet. Men han erkänner villigt att livet för honom egentligen alltid var ett stort allvar.

— Så långt jag kan minnas tillbaka, säger han i sin förut omnämnda ungdomsbok, har jag lidit av all den nöd jag såg omkring mig i världen. Omedelbar, barnslig livsglädje har jag egentligen aldrig vetat av och tror för min del att detsamma gäller många andra barn, även om de utvärtas förefaller glada och sorglösa.

I synnerhet led han av att se hur djuren ofta plågades och vanvårdades. Längre förföljde honom tanken på en gammal halt häst, som skulle till slakthuset i grannsocknen och som tydligen kände på sig vad saken gällde. Medan en karl gick framför och drog och slet i tömmarna, gick en annan bakom och drev på med käpprapp. Från den dagen började den lille Albert i tysthet lägga till några ord i aftonbönen som mamman bad med honom varje kväll: "Gode Gud, skydda och välsigna alla levande väsen, bevara dem för allt ont och låt dem få sova gott."

I sjuårsåldern var han med om ett äventyr, som för alltid ställde honom på djurens sida gentemot människornas övergrepp. Det var vid fastlags-tiden på våren. En kamrat lockade honom med sig upp i bergen för att skjuta fåglar med slangbössa. Albert vågade inte säga nej. Han hade just hukat sig ner och lagt an mot en liten sångfågel i ett träd, när kyrkklockorna i Günsbach började ringa. — För mig var det en röst från himlen, skriver Albert Schweitzer. Han kastade slungan, skrämde iväg fåglarna så de flög ur räckhåll även för kamratens mordvapen och flydde hem. Han hade kommit till insikt om två viktiga ting samtidigt, den djupa betydelsen av budet "Du skall icke dräpa" och vikten av att bli fri från beroendet av människor.

Albert var till en början inte särskilt duktig i skolan, men vid en given tidpunkt — han fick en god och förstående lärare — klarnade viljan och allvaret till studier och han började arbeta målmedvetet och med stor framgång på sin utbildning.

Vi vet, att hans studieflit småningom gav utdelning i tre doktorat: filosofi, teologi och medicin. Strax före sin 30-årsdag lade han sista handen vid sitt banbrytande teologiska verk "Geschichte der Leben-Jesu-Forschung", där han samlat resultaten av sitt studium av 2.000 verk av olika forskare över Jesu liv och gärning. I det arbetet hade han mött en handgriplig bild av nazaréen, som för all framtid i allt hans görande skulle stå som hans förebild och rättesnöre. Vid denna tid hade det också klarnat för honom att han skulle

Albert Schweitzer vid sitt skrivbord som han en gång snickrade ihop av de packlådor som sjukhusets första medicinförråd skickades i. (Foto ur Albert Schweitzers värld.)

bli läkare i Afrika, och han började därför med förtätd kraft studera medicin för att ta sin läkarexamen. Den ståtliga unge mannen är vid denna tid känd som en av Europas skickligaste orgelspelare och musikforskare. Han spås en lysande framtid vid kontinentens lärosäten — och så får han plötsligt för sig att sätta sig på skolbänken igen för att studera medicin med sikte på att "begrava sin framtid" bland de sjukdomshärjade, primitiva negerstammarna kring Ogowefloden i Ekvatorialafrika! Vilken förlust för mänskligheten, menar hans besvikna vänner. Men han menar tvärtom, och han är mycket bestämd i sina åsikter. Han har valt Afrika därför att den uppgiften är den svåraste. Afrikas urbefolkning har svikits av de vita, utplundrats, förslavats, torterats, smittats med syfilis och andra sjukdomar. Vi har en oerhörd skuld att betala av till dem. Skall då inte han, som fått så mycket till skänks av livet, vara bland dem, som gör en insats i det uppbyggande och läkande livets tjänst?

Men det räcker inte med att ta en läkarexamen, han måste skrapa ihop pengarna till resan och sjukhusutrustningen också. Det gör han i vidsträckt turnéer med orgelkonserter, där han hyllas som en av musi-

kens stora.

Läkare i urskogen

Lambarene. Med all sin fantasi hade Albert Schweitzer inte kunnat välja en vidrigare plats på jorden att verka på som läkare. Den som vill ha koncisa, sakliga fakta om området kring Lambarene, Schweitzers läkarstation vid Ogowefloden på Afrikas västkust strax söder om ekvatorn, gör klokt i att läsa hans bok "Mellan urskog och vatten", utkommen 1922 på J. A. Lindblads förlag. Här härskar året runt en temperatur på mellan 25 och 35 grader i skuggan. Luftens stora fuktighet, särskilt under regntiden, som ospänner halva året, gör klimatet mycket pressande för européer. Ett par, tre år å rad anses vara maximum av vad en europé står ut med. Genom att unna sig en nödvändig arbetssemester i sitt älskade Günsbach i Elsass någon gång då och då klarade Schweitzer med sin järnfysik 50 års insats i Lambarenes feberklimat, där t.o.m. själva urbefolkningen var på väg att dö ut, när han i juli 1913 började sin insats som tropikläkare. Men inte ens här får han arbeta i fred för sina krigiska medbröder i det rustande Europa. Världskriget börjar. Fransmännen som är herrar i dåtidens Ekvatorialafrika, kommer plötsligt underfund med att "läka-

ren i urskogen" har elsassiskt pass och följaktligen är tysk! Han interneras på sin egen missionsstation — men tillåts tills vidare utöva sin läkarpraktik. Mot krigsslutet forslas han emellertid som krigsfånge till Europa och sätts i koncentrationsläger i Pyreneerna. Han tillbringar tiden där — ett helt år — med att sköta om sina sjuka medfångar och skriva ned sitt stora filosofiska verk, "Kultur och etik". I denna fascinerande, utomordentligt välskrivna bok, låter han mänsklighetens olika filosofiska system, alltifrån de gamla kinesernas och indiernas känslotänkande till västerlandets kallare förståndsfilosofi passera revy under kritisk granskning. Den etik han i boken själv kommer fram till, är den han givit namn av "Vördnaden för livet".

Det är en fordrande lära, som den obändigt starke och oändligt ömme läkaren i urskogen kommit fram till och som han nu under sin påtvingade "semester" i krigsfängeläget får tid att skriva ner. Han berättar om hur han där han suttit vid sin fotogenlampa och skrivit ned sina tankar med bläck i nattens timmar, medan sjukhuset sov, gärna haft fönstret på glänt för att åstadkomma litet svalka i den pressande värmen. Men genom fönsterspringan kom insekter, lockade av ljuskäglan. Med svedda vingar föll de ned förkrämpa och döende kring lampfoten. Han tvingades stänga fönstret och uthärda hettan för att freda sitt samvete — och skriver därom:

— Det förblir för mig en smärtsam gåta att leva med vördnad för livet i en värld, i vilken skaparviljan samtidigt uppträder som förstörelsevilja och förstörelseviljan samtidigt som skaparvilja. — Jag kan inte annat än hålla mig till det faktum, att viljan till liv i mig uppträder som en vilja till liv, som vill förenas med all annan vilja till liv. Detta faktum är för mig det ljus som lyser i mörkret. Den ovetenhet, som världen är hemfallen åt, har lyfts ifrån mig. Jag är förlöst från världen. I stället har jag genom vördnaden för livet kastats ut i en oro, som världen inte känner. Den skänker mig en salighet, som världen inte kan ge. När en annan och jag i det saktmod, som komer av att vara annorlunda än världen, hjälper varandra, förstående och förlåtande, där annars den ena viljan skulle plåga den andra, har livsviljans splittring upphävts. Då jag räddar en insekt ur vattenpölen, har liv hängivits sig åt liv och livets splittring upp-

hävts. När på något sätt mitt liv hänger sig åt annat liv, upplever min ändliga livsvilja ettblivandet med det oändliga, i vilken allt liv är ett. En vederkvickelse kommer mig till del, som räddar mig från att försmäktas i livets öken.

— Det är en fruktansvärd lära, som den sanna etiken viskar i mitt öra. Du är lycklig, säger den; därför är du kallad att ge mycket. Vad du har fått mer än andra i fråga om hälsa, begåvning, duglighet, framgång, lycklig barndom, ett harmoniskt hemliv, får du inte ta mot som något självklart. Du måste betala ett pris för det. En mer än vanlig hängivelse av liv åt liv måste du prestera.

— Farlig är den sanna etikens stämning för de lyckliga, om de vågar lyssna till den. Gentemot dem dämpar den inte det irrationella som flammar i den. Den anfaller dem för att se om den kan kasta dem ur deras bana och gör dem till hängivelsens äventyrare, som världen har för få utav.

Efter krigsfångeåret

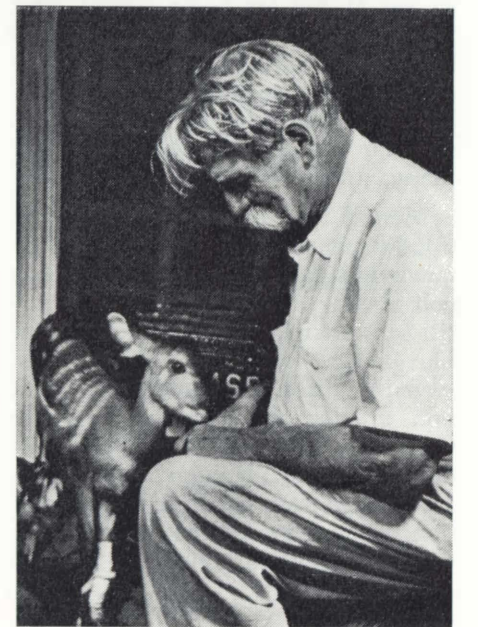
återvänder Schweitzer, så snart han fått ihop pengar till en ny sjukhusutrustning — och därvidlag är ärkebiskop Nathan Söderblom honom till stor hjälp — till sitt samaritliv i Lambarene. Hans arbete börjar nu bli bekant i världen, och fler "hängivelsens äventyrare" i form av unga läkare och skickliga sköterskor samlas kring uppgiften. I stora skaror kommer de primitiva djungelmänniskorna till honom. I tusentals behandlas de varje år. Om söndagarna håller han gudstjänst i det fria. Då förkunnar han i enkla liknelser ur deras eget liv den store Mästarens lära. Han opererar, ger mediciner, lyssnar, läker. Den enda tid han har för sig själv är de sena kvällarna. Då spelar han på sin zinkklädda tropikorgel eller författar. En gång blir han hindrad att gå den vanliga kvällsronden till sina sjuka. Tidigt på morgonen går han runt och hälsar på dem i stället. — "Hur har det gått att sova i natt?" frågar han en gammal inföding. — "Inte bra", svarar denne. "Jag väntade hela natten, men doktorn kom inte och sa godnatt."

Vid skrivbordet ritar han nya byggnader och reser dem själv i spetsen för sitt arbetslag av unga läkare och tacksamma djungelmänniskor. En dag tar han hand om en skadad antilop, som förrirrat sig in i läget, spjälkar dess brutna ben och ger den hälsa och frihet åter. Den återbetalar förtroendet genom

att bli kvar i läget och följa honom i fotspåren var han går. En dag kommer han på den med att snaska i sig halva manuskriptet till "Kultur och etik". Tålmodigt skriver han om stora delar av boken. Men för framtiden ser han till att antilopen får sitt behov av cellulosa i mindre förädlad form. En och annan modern missionär på besök fnysar kanske åt dofterna i hans läkarstation. Här ligger ett par vildsvinsungar mitt i vägen. Doktorn berättar att han fick den ena av en infödd. En dag försvann den i djungeln, och han trodde den givit sig av för gott. Men snart kom den tillbaka med en liten syster. Och nu ska de båda ha mat och omvårdnad. Infödingarna kommer ofta långväga ifrån, bärande på sina sjuka. När han bereder vårdplats åt dessa, måste han också ta hand om anförvanterna. Så blir hela sjukhusbyn ett stort och vittfamnat träd, som välkomnar alla under sina grenars skugga och ger dem omvårdnad och förstående kärlek. Men, visst har missionärerna rätt, den sterila sjukhusatmosfären vill inte riktigt infinna sig i Lambarene.

Naturligtvis kommer det också tidningsmänniskor från alla håll av världen — förundras, fotograferar och skriver långa haranger. Kritik uteblir inte, men visst är förståelsen och hängivenheten större. En liten kvinnlig fransk journalist kvittrar betagen, att hon så gärna skulle vilja bli kvar och få ägna sig åt en UPPGIFT i den store läkarens fotspår.

(Forts. på sid. 15)

— Gode Gud, skydda och välsigna alla levande väsen, bevara dem för allt ont och låt dem få sova gott! (Foto ur Albert Schweitzers värld.)

FRÅN BIRGIT LANGE OM BÖNEN

Lund den 12 januari 1969.

Käre Sven Magnusson!

För mig är det särskilt lätt att skriva i brevform, och förordet till *Jordskred?* — en av de första böckerna på Ditt nystartade förlag — kom att få den formen. Nu har det sedan en tid varit på tal mellan oss att jag skulle skriva något för *Sökaren* om bönen. Får jag även här göra på samma sätt, skriva ett brev i stället för en mera personlig artikel? Jag skulle vilja berätta för Dig om hur det gick till när en människa efter hand fick avgörande hjälp genom bön. Jag vet att det inte är några "slugt uttänkta fabler" som det står på ett ställe i Bibeln (första kapitlet av Petrus andra brev). Utan det är en sann historia.

Hon som den handlar om föddes i början av det här seklet. Som de flesta av sin generation lärde hon sig tidigt att be bordsbön samt på kvällarna den gamla formeln, som kanske ännu här och där kvarlever: "Gud som haver barnen kär, se till mig som liten är" etc. Men hennes hem var på intet sätt särskilt religiöst och för övrigt fick hon ingen undervisning om hur man skulle bära sig åt för att bedja. "Gud" var något ytterst dimmigt; han nämndes på det hela taget inte i den lilla flickans omgivning; man hörde underliga historier i kyrkan på julafton och där var vackert med sång och många ljus. Det var tillsvidare allt.

Men så kom hon i skolan och där talades på den tiden mycket om de märkvärdiga historierna. Katekes och massor av psalmer lärdes utantill som ett rinnande vatten. Flickan blev kritisk och tyckte att det hela gick inte ihop. Bra nog tidigt kom hon till den slutsatsen att den där Guden de talade om var något alldeles orimligt. Honom kunde hon inte tro på. Och eftersom det var till honom man ansågs böra rikta sina böner, så slutade hon att be.

På något sätt kändes det lite tomt. Men det var det enda anständiga, tyckte hon. Trodde man inte på Gud, så skulle man inte be heller. Punkt och slut.

Hennes barndom hade varit pri-

vilegerad. Hennes ungdom gick ännu på det hela taget i hoppfullhetens tecken. Men det mörknade över vägen. Undan för undan upptäckte hon hur fruktansvärt hård och kall tillvaron är. Särskilt hade hon svårt att uthärda krigen; tanken på dessa massmord som pågick i årtal lämnade henne inte i ro. Nu kom de tidigt inympade berättelserna tillbaka, detta som hon hört från predikstolarna på julaftnarna under alla år — *löftet om fred på jorden*. Det dök upp i hennes tankar; hon kunde inte glömma det.

I hennes medelålder kom det till en kris. En dold sjukdom hade länge gjort henne trött. Då hon var 43 år fick hon diagnosen. Det var något som kallas en höftledsartros; brosket i ena höftleden var uppslitet. Så förhåller det sig ofta hos mycket gamla människor. Att förslitningen kommit så tidigt i hennes fall berodde, sade man, på att där förelåg en svag medfödd missbildning. Ledhålan var från början lite för grund. Patienten fick pessimistiskt besked från ett flertal läkare. Det ansågs vara för sent för en förebyggande operation och för tidigt att stelooperera. Hon är en av de människor som alltid vill veta sanningen; läkarna märkte detta och sade henne uppriktigt att det var ofrånkomligt med en fortlöpande försämring. Hon visste att sjukdomen i sina senare stadier ofta är ytterst plågsam. Och hur skulle det gå med husmorsarbetet? Det fordrar ju ständigt de tusen stegen.

Nästan samtidigt fick hon sin dom som författare. En roman hon skrivit slogs ihjäl på sådant sätt, att hennes väg på det skönlitterära området kändes totalt spärrad.

Nu hade det alltid varit så i hennes liv att hon i hotfulla situationer upplevat något, för vilket det är svårt att finna bättre ord än "ledning". Det var som om en "röst" skulle säga: *Gör så och så!* Ordet röst sätts inom citationstecken, ty det var inte fråga om röst i vanlig mening. Hörselorganen var inte i funktion, tycktes det. Snarare uppstod som ett slags inre medvetenhet av bestämt innehåll. Under ungdomen hade hon sådana upplevelser av dramatiskt slag. Men det föreföll

aldrig märkvärdigt på sådant sätt, att hon egentligen kom att reflektera över saken. Hon bara märkte hur hon befriades ur snaror eller leddes bort ur återvändsgränder och fördes in på hoppfullare vägar.

Under krisen i medelåldern sade emellertid "rösten": *Du skall läsa Bibeln*. Det kändes som en klar order och hon lydde. Fastän hennes krafter var tagna i anspråk av en dubbel uppgift och hennes hälsa skadad, läste hon under loppet av en vinter Bibeln från pärm till pärm två gånger i följd. Det kändes inte bara som om hon bleve oemotståndligt driven att handla så, utan också som om hon just därigenom finge den krafttillsats som behövdes för att hon skulle kunna få debet och kredit att gå ihop andligen i sitt ansträngda liv. Det var inte den bibliska kosmogonien eller teologien som hjälpte henne. I stället var det kärleken, tålmodet, hoppfullheten, heroismen, allt detta stora, varma och lyftande som präglar Kristi och även andra bibliska gestalters liv. Nu hjälpte henne också kyrkan. Hon upplevde den — på ett sätt som ibland kunde kännas rent fysiskt — som en tillflykt för den hårt besträngda friden. "Så bliva de då bestående dessa tre, tron, hoppet och kärleken. Men störst bland dem är kärleken." I kyrkan talades alltså sådana ord. Hon behövde den tröst de gav. Allt detta skedde ju under andra världskriget och under åren efteråt. Vredens makter regerade med större vildhet än vanligt och människornas nöd var skriande.

Naturligtvis var händelseförloppet mera nyanserat än det kan framställas i kort sammanfattning. Jag har sagt att kärleken i Bibeln hjälpte den här människan. Men en mycket viktig hjälp kom också från en viss *kärighet*. Ett uttalande som finns hos alla de tre första evangelisterna (de tre synoptikerna) blev ett slags mörk inkörsport till Nya testamentet för henne. I Matteus 25:29 står: "Ty var och en som har, till honom skall bli givet, så att han får övernog, men den som inte har, från honom skall tas också det han har." Hos Markus och Lukas finns nästan likalydande parallellställen.

Nu är det så med den här kvinnan

vi talar om, att hon har en speciell avsky för illusioner. Därför blev hon märkvärdigt befriad genom vad som tycktes henne vara den nyktra sanningen i dessa ord. Hon tänkte: Vad det är härligt att möta någon som vet hur obarmhärtigt livet är och som säger det rakt fram utan att rygga!

Bakom låg hennes egen skrämsel. Det som skrämde henne var tillvarons lagar så som de trädde henne till mötes i de allmänna förhållandena på jorden under detta världskrigens århundrade. Eftersom man alltid är sig själv närmast fanns givetvis en brännpunkt i hennes egen situation. Det går inte att ta ifrån en människa väsentliga ting: hälsa, arbetsförmåga, möjlighet till förvärvsinkomst o.s.v., utan att det har sina konsekvenser. Tidvis kände hon det som skulle det vara omöjligt att komma lös ur en ond, nedåtriktad spiral. Det föreföll då oundvikligt att en människa i hennes läge bit för bit måste komma att förlora också det dyrbara hon ännu hade kvar. Skräcken tog form; den anfäktade henne hårt och det var något alldeles bestämt hon kom att frukta.

Då hände det något en morgon — detta var nog första gången hon hörde en röst — alltså inte bara blev medveten om vissa ord utan *hörde ord yttras när ingen synlig person var närvarande*. Ofta sker sådant i ett "gränsland", t. ex. just när man vaknar upp ur sömnen. Även om det inte är en röst av vanligt slag, upplevs den som något helt annat än inbillning. Man får en livlig visshet att här är någon annan som talar. Det är som ett slags hörselsensation — mycket klar och exakt — men ändå olik det vanliga sinnesintrycket.

Denna gång sade rösten: *Du behöver inte vara rädd* (för det och det; här angavs kort precis vad som verkligen skrämde henne). *Men Kristus är inte död*.

Orden gav henne en stöt. En röst av detta slag var något nytt i hennes liv, något som hon inte kunde passa in i sin gamla världsbild. Den och en rad andra tilldragelser tvang henne till en verklig nyorientering.

Varifrån kom röstens budskap? Kom den från hennes eget "undermedvetna"?

Den omedelbara erfarenheten i dylika fall är sådan, att man får lust att avfärda tanken att rösten kommer från en själv. Naturligtvis kan inte upplevelsen betraktas som sanningskriterium. I så fall skulle jorden stå stilla i rymden, eftersom vi upplever det så. Eller avståndet mel-

lan två rader träd, som vid mätning är lika hela vägen, skulle vara mindre längre bort för att det ser mindre ut. Vi måste medge att våra intryck kan vara vilseledande.

Vad som kan sägas med bestämdhet är emellertid detta: Orden *Kristus är inte död* upplevdes som totalt främmande för kvinnans egen uppfattning vid den tidpunkten. Så länge hon kunde minnas hade hon varit övertygad om att själslivet var helt beroende av hjärnan och om att personligheten alltså inte kunde överleva kroppens död. Detta var inte något problem för henne. Hon ansåg det självklart.

Vid tiden för den skildrade tilldragelsen visste hon ännu inte mycket om telepati och hade inte börjat studera den parapsykologiska litteraturen. Numera är hon säker på att telepati förekommer, d.v.s. att intryck kan överföras mellan människor också på andra vägar än genom de vanliga sinnen. Men i det fall som här berättats ger detta ingen förnuftig lösning av gåtan. Vem skulle den medmänniska ha varit som signalerat budskapet på telepatisk väg? Skräcken rörde vid en så till den grad öm punkt att hon kunnat tala därom bara med en enda vän. Hon känner sig säker på att ingen annan ens anade hur skrämde hon blivit på den punkten. För denne ende vän åter var tanken att Kristus inte skulle vara död ännu mer främmande än för henne själv.

Varifrån härstammade då de ord hon uppfångat? Bedömt efter själva intrycket kunde man svara: *Någon som visste hur hon hade det ställt, någon som ville henne väl och som hade mycket litet utrymme till sitt förfogande* sökte pressa ihop det viktigaste som borde sägas till hennes hjälp i några få korta ord — ungefär som man gör då man telegraferar. Sedan lyckades denne "någon" på ett eller annat sätt skicka iväg budskapet. *Du behöver inte vara rädd; Kristus är inte död*. — För övrigt visade det sig så småningom att den där särskilda, personliga fruktan var orgrundad. Så tillvida i varje fall talade rösten sanning.

Detta är ett enkelt exempel på "erfarenhet av osynlig hjälp". Det är ganska gammalt. Om jag inte tar miste följde tilldragelsen några år efter "ordern" att läsa Bibeln och snarast strax i början av femtiotalet. Vad som är säkert är att hon som hörde rösten sedan den tiden mer och mer kommit att känna sig stödd, styrkt och buren, dag från dag och natt från natt, genom alla mödor och

svårigheter, tack vare en hemlighetsfull, osynlig makt. Hon kan uppleva en kärleksfull *närvaro* så starkt att hon bara vill lyfta armarna som mot en öppen famn. I allmänhet har hon svårt för tårar. Hon är ett barn av det tjugonde seklet och har fått eller tillkämpat sig sin beskärda del av den moderna dygden "tuffhet". Hon gråter inte när hon blir slagen. Och hon tycker inte om sentimentalitet. Men ömheten och hjälpviljan hos den osynliga makten kan kännas så överväldigande att till och med tårarna ibland vill fram.

Det gamla förbudet att be, därför att man inte tror på Guden från dogmatiken och de gamla trosbekännelserna, har bortfallit. Hon har numera sin egen erfarenhet av osynlig hjälp, och fastän hon inte förstår sammanhangen, är hon fri att tala till det mäktiga "Du" som hon så väl behöver för att orka leva. Mot den bakgrunden är det hon ber att få bli ett redskap för "fred på jorden och god vilja bland människorna". Så har "änglasången" kommit tillbaka; rymden liksom genljuder av den.

Oftast uttrycker hon sin längtan så: Hjälp mig att se och visa vägen till försoning!

Din vän
Birgit Lange

DE LA WARR

Det store de la Warr diagnoseapparat Mark VII kan købes kontant for **dkr. 2.600,—**.

Apparater fremtraeder som nyt. Transformter medfølger. Henvendelse kan ske til

Tage Winther

Ndr. Frihavns-gade 99, st.
2100 København Ø
Danmark

FINNS det — andra VÄRLDAR?

Kanske finner läsaren svaret i det budskap som mottagits av "E Williams". Han berättar här hur han redan i unga år kom att mottaga otaliga bevis för att en annan värld existerar — en värld som ligger utanför vår vanliga uppfattningsförmåga.

Ett sammandrag om vad budskapet vill förmedla kan kostnadsfritt översändas.

NATURFÖRLAGET

Fack 3. 170 21 Källhäll 1

KRISTEN VETENSKAP

(Christian Science)

Det stora uppslagsverket *Encyclopaedia Britannica* (upplaga 1956) definierar Kristen Vetenskap (Christian Science) bl. a. på följande sätt: "Den religion som grundades av Mary Baker Eddy; den religion som representeras av The Church of Christ, Scientist. Kristen Vetenskap är en religiös lära, som baseras på Jesu Kristi ord och gärningar, samt är praktiskt användbar för att återställa hälsan, vilket den kristna religionen ursprungligen var."

Kristen Vetenskaps lära omfattar livets samtliga aspekter. Denna artikel kan därför lika litet som de här ovan citerade raderna återge lärans hela innebörd.

Kunskap bygger på studium. Detta gäller för religion lika väl som för naturvetenskap. Kristen Vetenskap utgör inget undantag från denna regel. För att lära känna denna religion krävs ett ingående studium. Här kan därför redogöras endast för några av Kristen Vetenskaps mest väsentliga punkter.

DEFINITION PÅ GUD

Grunden för Kristen Vetenskaps lära är lydnad för det första budet (2 Mos. 20:3): "Du skall inga andra gudar hava jämte mig." För att kunna hålla detta bud måste man ha en viss kännedom om det som man kallar för Gud. Vem eller vad är Gud? Svaret härpå finner vi i Bibeln, som ger klara besked.

Johannes upplyser oss om (1 Joh. 4:8) att "Gud är kärleken" och inte en kroppslig person. Såsom ett allnärvarande och oändligt Väsen måste Gud vara andlig. Han måste vara Ande. En kroppslig person kan inte vara allnärvarande. Och vi får bekräftelse på detta genom Jesu ord i Johannesevangeliet (4:24): "Gud är ande, och de som tillbedja honom måste tillbedja i ande och sanning." Därför tillber Kristen-Vetenskapsmännen Gud som Ande.

Gud själv uppenbarade sig för Mose såsom den store "Jag är". (2 Mos. 3:14) Det som är, lever, är Livet. Psalmisten säger (Ps. 36:10): "Ty hos dig är livets källa." Och Ordspråksboken säger (8:35): "Ty den som finner mig, han finner li-

vet." Därför definierar Kristen Vetenskap Gud som Liv. Om det alls finns någon absolut sanning, så måste den finnas i Skaparen, själva källan till allt sant varande. Denna källa till allt andligt varande är Gud. Således är Gud Sanningen. Även denna definition bekräftas av Bibeln, där det t. ex. står i Johannes Första Brev (5:6): "Anden är sanningen" eller i Jesu bön (Joh. 17:17): "... ditt ord är sanning." Kristus Jesus säger även (Joh. 18:37): "Ja, därtill är jag född och därtill har jag kommit i världen, att jag skall vittna för sanningen."

När man studerar dessa och många andra ställen i Bibeln, kan man se hur Mary Baker Eddy, upptäckaren och grundaren av Kristen Vetenskap, efter ett djupgående bibelstudium kom fram till den definition på Gud som hon framlägger i sin bok *Vetenskap och hälsa med nyckel till Skriften* (sid. 587): "GUD. Den store JAG ÄR; den allvetande, allseende, allverkande, allvise, allälskande och evige; Princip; Förnuft; Själv; Ande; Liv; Sanning; Kärlek; all substans; intelligens."

Även följande meningar i samma bok bygger helt på de underbara möjligheter att lära känna sin Skapare som Bibeln ger människan (Förord sid. VII): "Tiden för tänkare har kommit." "Okunnighet om Gud är inte längre ett trappsteg till tro."

VAD ÄR MÄNNISKAN?

Även i sin definition på människan följer Kristen Vetenskap Bibeln. Första Moseboken börjar med två helt olika skapelseberättelser. Enligt några forskare skrevs den andra berättelsen några hundra år efter den första. Kristen-Vetenskapsmännen uppfattar den första av dem som en inspirerad författares framställning av människans andliga förståelse av Gud och skapelsen, såsom den utvecklas i den andligt sinnade människans medvetande. Den innehåller en djupgående förklaring av människans och universums natur såsom andlig, fullkomlig, evig, harmonisk, oföränderlig och oändlig genom t. ex. sådana uttalanden som

(1 Mos. 1:27): "Och Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne, till man och kvinna skapade han dem." "Och Gud såg på allt som han hade gjort, och se, det var mycket gott." (1 Mos. 1:31) Här finner vi således förklaringen till den sanna människans väsen: andlig och god, Guds — Andens och Kärlekens — avbild.

Författaren till den andra skapelseberättelsen börjar sin framställning i Första Mosebokens andra kapitel med verserna 6 och 7 sålunda: "Men en dimma steg upp från jorden... Och Herren Gud danade människan av stoft från jorden och inbläste livsande i hennes näsa, och så blev människan en levande varelse."

Vi ser två fullständigt motsatta uppfattningar i dessa båda berättelser. I den första skapas människan till Andens avbild, i den andra ur materie, jordens stoft. I Kristen Vetenskap uppfattas den andra skapelseberättelsen som en allegori, som åskådliggör dimman i det mänskliga medvetandet, okunnigheten, och som avslöjar den felaktiga uppfattningen om Gud och människan — Adamdrömmen, i vilken mänskligheten är försjunken. Denna dröm kan inte vara Guds, Andens, ljusets skapelse, utan måste vara en skapelse av de fem fysiska sinnen som tillsammans utgör det köttliga sinne, om vilket Paulus säger (Rom. 8:6, 7): "Och köttets sinne är död, medan Andens sinne är liv och frid. Köttets sinne är nämligen fiendskap mot Gud..."

SYNDEN

Här kommer vi samtidigt in på Kristen Vetenskaps uppfattning om begreppet "synd".

"Köttets sinne" är okunnighetens sinne. Det är det som varken ser eller förstår tillvarons verkliga, andliga natur såsom Andens avbild och likhet. Adamberättelsen visar oss hur okunnighetens dimma, "köttets sinne", förespeglar människan att hon lever helt självständigt, d. v. s. skild från sin källa, Anden, både när det gäller hennes natur och tillvaro. Hon tror sig vara skild från:

oföränderlig Kärlek
evigt Liv
allvetande Ande
och betryggande Sanning.

Adam, drömmaren, ger namn åt alla varelser, d. v. s. han lägger sin egen begränsade syn på allt och definierar allt på grundval av sinnets begränsade uppfattningsförmåga. Det är som när människan vänder ryggen åt solen och ställer sig i skuggan av en kall mur. Hon börjar frysa — då uppstår behov. I stället för att komma ihåg solen och dess närvaro bygger hon nu en egen värld av surrogat. Eftersom hon inte längre har en gudomlig Princip att stödja sig på, tror hon att hon måste armbåga sig fram. Så uppstår hänsynslöshet, hat, avund, svartsjuka, oärlighet o. s. v. — med andra ord: det onda, synden. Den syndiga tron på ett liv skilt från Gud framkallar ett syndigt handlingssätt.

Det är ett erkänt faktum nuförtiden, att Adampsykets otaliga konflikter, som framkallar det onda,

även avspeglar sig i kroppssystemet och att de är ansvariga för sjukdomar av alla slag. Här finner Kristen-Vetenskapsmännen sambandet mellan synd och sjukdom, och det var detta som Kristus Jesus ständigt antydde. Sjukdom å sin sida leder till döden. Adams så kallade liv framstår således som ett okunnighetens fenomen, som förstör sig självt och återgår till sin ursprungliga intighet. Det är en lögn om Skaparen och Hans skapelse, om Anden och dess manifestation, vilka utgör en oavbruten enhet, alldeles som en solstråle förbliver ett med solen — ett i kvalitet men inte i kvantitet. Paulus säger om denna källa, som är Ande, Liv och Kärlek (Apg. 17:28): "Ty i honom är det som vi leva och röra oss och äro till." Denna stora skillnad mellan Adamdrömmen och den sanning som Kristendomen lär uttrycker Paulus på ett annat ställe så här (1 Kor. 15:22): "Och såsom i Adam alla dö, så skola ock i Kristus alla göras levande."

KRISTUS JESUS

Hur uppfattar nu Kristen Vetenskap Kristus Jesus? I Kristus Jesus uppenbarades sanningen om människans absoluta enhet med Fadern såsom Faderns avbild och likhet, ett med Fadern i kvalitet men inte i kvantitet, såsom det har framställts i första skapelseberättelsen. Kristus Jesus säger om detta (Joh. 5:19): "Sonen kan icke göra något av sig själv, utan han gör allenast vad han ser Fadern göra; ty vad han gör, det gör likaledes ock Sonen." I motsats till okunnighetens dimma i Adamsinnet, köttets sinne, framträder i Kristus Jesus den Ande som är absolut Sanning, klarhet, ljus — med andra ord sann kunskap om sann tillvaro. I motsats till förgängligheten i Adamsinnets synd framträder i Kristus Jesus den Sanning som är oförgängligt Liv. I motsats till behoven och bristen i Adamsinnets erfarenhet framträder i Kristus Jesus Kärlekens oföränderliga allnärvaro. I Kristus Jesus manifeste-

Moderkyrkan, The First Church of Christ Scientist, i Boston, USA. Till höger: den äldre kyrkobyggnaden som uppfördes 1894. Till vänster (med kupolen): den nyare tillbyggnaden från 1906. Till höger om den äldre kyrkan syns en del av Kristen Vetenskaps förlagsbyggnad. Längst till vänster Kyrkans nuvarande administrationsbyggnad, som skall rivas. Runt omkring uppförs nu kyrkocentrets nya byggnader.

rar sig det Liv som är Gud, Sanningen, som tillintetgör all synd och som möter alla behov. Kristus Jesus säger ju om sig själv (Joh. 14: 6): "Jag är vägen och sanningen och livet."

Varhelst denna sanning gick fram och blev mottagen hände följande: de blinda såg, de döva hörde, de lamma gick, drömmen om brist på tillgång skingrades när Mästaren bespisade de 5.000 med 5 bröd och 2 fiskar, de som trott sig ha dött väcktes till sanningen om livets eviga närvaro. Asociala element nedtystades och anpassades. När hat, avund och fruktan ville korsfästa Kristus, Sanningen, bevisades genom uppståndelsen Kärlekens makt över dessa. Mästaren förklarade (Joh. 8:32): "I skolen... förstå sanningen, och sanningen skall göra eder fria." Paulus bekräftar (Rom. 8:2, 6, 9): "Ty livets Andes lag har i Kristus Jesus gjort mig fri ifrån syndens och dödens lag." "Och köttets sinne är död, medan Andens sinne är liv och frid." "I åter ären icke i ett köttsligt väsende, utan i ett andligt, om eljest Guds Ande bor i eder."

Dessa och många andra uttalanden gör att en Kristen-Vetenskapare inte kan dela den uppfattningen, att Kristi gärningar endast var underverk och engångsföreteelser. Han ser dem som en manifestation av livets andliga lagar och deras allnärvaro. Det framgår tydligt av evangelierna att Kristus Jesus undervisade sina lärjungar om hälsans gudomliga Princip, nämligen Kärlekens goda egenskaper, de kristna egenskaper som tillika försätter kroppen i balans.

»BOTEN SJUKA.»

Att Jesus ansåg att hans efterföljare skulle — och även kunde — bota sjuka framgår av hans egna ord i Matteus evangelium (10:8): "Boten sjuka, uppväcken döda, gören spetälska rena, driven ut onda andar." Och i Johannes evangelium (14:12): "Den som tror på mig, han skall ock själv göra de gärningar som jag gör; och ännu större än dessa skall han göra." Och så skedde även. Petrus t. ex. botade Eneas från förlamning och uppväckte den bortgångna Tabita. Petrus och Johannes botade en krympling som satt vid helgedomens port. Paulus uppväckte Eutykus och bevisade att den giftiga ormens bett inte kunde skada ho-

Studenter från hela världen samlas varannat år till konferens i Moderkyrkan, The First Church of Christ, Scientist, i Boston, USA.

nom. (Apg. 9:33, 34. Apg. 9:40. 3:2-8. 20:9-12. 28:3-6)

Det är ett historiskt faktum att de kristna under de första 300 åren efter Kristus botade sjuka och uppväckte döda. Den engelske historikern Gibbon beskriver detta i sitt verk *The Decline and Fall of the Roman Empire*. Så länge kristendomen var undertryckt och ännu inte av Konstantin hade upphöjts till statsreligion, uppfyllde den sin levande mission såsom det fullkomliga, andliga livets budskap till mänskligheten. Syndens verk — sjukdom och död — betraktades som fiender som måste övervinnas och inte som Guds, Livets, verk. Kristus Jesus sade (Joh. 10:10): "Jag har kommit, för att de skola hava liv och skola hava över nog."

Och här ett annat faktum som Kristen Vetenskap bygger på: Andens allnärvarande makt och liv utgjorde även medelpunkten i patriarkernas och profeternas liv. Genom hela Gamla testamentet löper som en röd tråd bevisen på det godas allmakt och de andliga lagarnas helande närvaro. Moses syster Mirjam befriades från spetälska. (4 Mos. 12: 13-15) Elia uppväckte en död gosse och bevisade för änkan i Sarefat att tillgång är allnärvarande, alldeles som Kristus Jesus gjorde. (1 Kon. 17:22, 17: 15, 16) Elisa botade Naaman från spetälska genom att befria honom från högmod och lära honom ödmjukhet, och även han uppväckte en död gosse. (2 Kon. 5:1-14, 4:33-

En student från Afrika talar till konferensens deltagare.

35) Detta är bara några få exempel bland alla de bevis på skydd, trygghet, ledning och herravälde över materien som dessa andligen upplysta människor har gett oss.

VAD ÄR MATERIE?

Herravälde över fenomenet "materie" är en annan väsentlig punkt i Kristen Vetenskap. Eftersom en Kristen-Vetenskapare konsekvent håller sig till det första budordet, erkänner han endast Anden såsom verklig substans. Han ser på "köttets sinne" som ett okunnighetsfenomen, inte som en absolut, evig sanning. Mary Baker Eddy fann för hundra år sedan att Bibeln framställer det faktum, att materien inte är en fast massa utan ett mentalt fenomen. I dag håller även fysikernas begrepp om materie på att förändras. I följande betydelsefulla yttrande i en ledare i tidningen *The Detroit News* heter det: "Det fanns en gång en filosofisk skola, som ansåg att den enda verkligheten existerade i förnuftet. Många människor gav högt uttryck åt sitt hån och förakt och menade, att det stenblock som krossade en människas ben var ett nog så massivt slag av illusion. Så vitt vi vet krossar stenblock alltjämt människors ben, men det blir allt svårare att förstå varför. Vetenskapsmän som undersökte stenblocket upptäckte att det bestod av en tämligen porös anhopning av mole-

kyler i en stor mängd tomhet. Vid granskning av de elementära atomerna fann de vidare, att den enda fasthet som fanns inrymdes i den minimala kärnan. Nu har ett supermikroskop sett in i kärnans innersta och talat om vad det funnit — mera intighet. Materien som är så hård när man berör den, så grym mot den oförsiktige, bevisar sig så småningom vara en flyktig skugga, av okunnighet måhända." Så långt den moderna fysikens iakttagelser.

Kristen-Vetenskapsmännen tar Bibeln på allvar och studerar den grundligt. De upptäcker andliga lagar för orsak och verkan i de otaliga människöden och karaktärsbildningar, som där finns upptecknade, samt i de olikartade resultat som människornas olika motiv ledde till. Genom forskning och studium urskiljer de fenomenen i sin egen dagliga tillvaro. De för dem tillbaka till deras mentala orsak. De ser dem i deras rätta förhållande till varats gudomliga Princip: Kärleken. Därigenom elimineras steg för steg allt som inte är kärlek. Kristi lag — Kärlekens lag — uppfylles, och resultatet blir alltid ett helande. I Kristen Vetenskap framträder åter urkristendomens gärningar. Kristi krav "Boten sjuka, uppväcken döda, gören spetälska rena, driven ut onda andar" uppfylls dagligen med vetenskaplig exakthet. Botandet omfattar varje slag av sjukdom, organisk såväl som funktionell, och många patienter som från kompetent medicinskt håll fått beskedet att de är obotliga, har blivit botade.

Man hör ibland det felaktiga påståendet att Kristen-Vetenskapsmännen "är mot läkarna". De är inte mot någon människa eller mot någon god gärning till mänsklighetens bästa. De uppskattar läkarnas insatser, som ofta röjer stor människokärlek. Men Kristen Vetenskaps anhängare anser att ingen människa bör tvingas till att underkasta sig en medicinsk metod för botande av sjukdom, om denna metod strider mot hennes innersta övertygelse, mot hennes iakttagelser och klara bevisföring till förmån för en andlig helandemetod. Kristen-Vetenskapsmännen söker att finna problemets yttersta orsak, som de har upptäckt alltid är mental.

Helandet i Kristen Vetenskap går inte i första hand ut på att bota en fysisk åkomma. Mästaren var alltid mån om att påpeka sambandet mellan syndens tillintetgörande och helandet, och på samma sätt går Kristen Vetenskap ut på att skingra den

okunnighet som alstrar synd, att förkristliga karaktären och att åter framkalla i människan de andliga egenskaper som utgör hennes sanna Jag såsom Kärlekens avbild och likhet. Den fysiska åkomman försvinner som en naturlig följd av den andliga omvandlingsprocessen. Således omfattar Kristen Vetenskaps verksamhet alla mänsklighetens problem och konflikter. Den skingrar fruktan och ensamhet, upphäver brist och begränsning, undanröjer hat och kiv, befriar från slaveri under tobak, alkohol och narkotika, är en hjälp vid skolexamina och hjälper forskaren i hans arbete, återställer harmoni i äktenskapet och familjelivet o. s. v. Bevismaterialet för riktigheten av det som sagts är övervuldigande. Nyligen publicerades en bok om detta ämne med titeln *A Century of Christian Science Healing* (Ett århundrade av Kristen Vetenskaps helande). Under dessa hundra år har enbart i rörelsens tidskrifter publicerats över 45.000 välbestyrkta vittnesbörd, bortsett från de tusen och åter tusen som varje vecka ges jorden runt i Kristen Vetenskaps kyrkor vid deras onsdagsmöten. I dag har hundratal försäkringsbolag — företrädesvis i USA men även i andra länder — i sina försäkringsbrev uttryckliga bestämmelser, enligt vilka botande genom Kristen Vetenskap godtas och ersätts efter samma grunder som de som gäller för medicinskt botande.

Och här bara några ord om beteckningen "Kristen Vetenskap" (Christian Science). Den som studerar denna religion anser att Kristi lära är en vetenskap, ja, den absoluta vetenskapen, nämligen framställningen av livets verkliga, andliga Princip och dess andliga lagar. Kristus Jesus var en manifestation av Sanningen och tänkte och handlade med vetenskaplig exakthet och med ovederlägglig bevisföring. Mary Baker Eddy skriver i boken *Vetenskap och hälsa med nyckel till Skriften*: "Jesus av Nasaret var den mest vetenskapliga människa som någonsin har vandrat på jorden. Han trängde ned under tingens materiella yta och fann den andliga orsaken." (sid. 313)

MARY BAKER EDDY

Vem var nu den kvinna som återupptäckte kristendomens vetenskap och grundade Kristen-Vetenskapsrörelsen?

Mary Baker föddes 1821 som yng-

sta dotter till farmaren Mark Baker och dennes hustru Abigail Baker i staten New Hampshire. Hon hade två systrar och tre bröder. Från tidiga ungdomen var Mary Baker, liksom hennes puritanska föräldrar, mycket religiös. Flera av dåtidens välkända teologer besökte hemmet, och barnet Mary brukade alltid lyssna uppmärksamt till de vuxnas diskussioner med ett för hennes ålder ovanligt intresse. När hon blev större deltog hon själv i samtalen och även här förvånades de vuxna över hennes självständiga tänkande. Hon visade stort intresse för naturen och människorna liksom även för det sociala, intellektuella och religiösa livet runt omkring sig. Trots en ofta svag hälsa fick Mary Baker en för sin tid god undervisning. Bland annat undervisades hon av sin mycket begåvade äldre bror Albert i grekiska och hebreiska för att kunna studera Bibeln på originalspråket. Hon läste dessutom mycket av sin tids främsta litteratur, något som kom till uttryck i hennes senare författarskap. Långt innan hon upptäckte den kristna vetenskapen skrev hon artiklar för tidningar och tidskrifter. De ämnen hon helst behandlade var de mänskliga rättigheterna, antislaverirörelsen och nykterhetsrörelsen. Hon tyckte mycket om barn. Under en tid hade hon en egen barnträdgård. Hon undervisade också tidvis vid *New Hampshire Conference Seminar* som vikarierande lärare.

Ser man tillbaka på Mrs. Eddys första 45 år, så ser det ut som om hon hade haft många motgångar under den tiden. Men under de nästa 45 åren blev hon till ovärderlig hjälp för många. Under de första 45 åren utvecklades hos henne just de egenskaper som krävdes för att hon skulle kunna återupptäcka de kärlekens lagar, som ligger till grund för kristendomen samt för kristligt helande, och för att hon skulle kunna delge världen denna upptäckt; sådana egenskaper som tålamod, ödmjukhet, människokärlek, saktmod och framför allt: en absolut förlitan på Gud, Anden.

Vändpunkten kom år 1866. På väg till ett möte i en nykterhetsorganisation halkade hon på den isbelagda gatan. Hon bars in i ett närbeläget hus i halvt medvetslöst tillstånd. Där låg hon över natten. Den läkare som undersökte henne konstaterade mycket allvarliga inre skador. I mycket kritiskt tillstånd fördes hon nästa dag till sitt hem. Allt tydde på att hon snart skulle gå

bort. I detta tillstånd bad hon om sin Bibel. Hon råkade slå upp Matteusevangeliets nionde kapitel och började läsa berättelsen om hur Kristus Jesus botade en lam man. I denna berättelse påvisar Jesus mycket tydligt sambandet mellan synd och sjukdom. I detta ögonblick fick hon en glimt av den sanning som låg till grund för Kristi helande kraft. Så här skriver hon själv om denna händelse (*Miscellaneous Writings*, sid. 24): "Allteftersom jag läste dagades den helande Sanningen för mig; ... Denna korta upplevelse inbegrep en glimt av det stora faktum som jag sedan dess har försökt förklara för andra, nämligen Liv i och av Anden." Hon reste sig, klädde på sig och gick ut i nästa rum, där hennes vänner var församlade och sorgset inväntade hennes död.

Hon kunde ha kallat detta ett under och låtit det bero därvid. Men hon forskade vidare. Under de tre följande åren drog hon sig tillbaka från allt sällskapsliv för att studera Bibeln ännu mer ingående än förut. Vad hon fann, betecknas i dag som Kristen Vetenskap, d. v. s. läran om Andens allhet, som framlagts i första delen av denna artikel.

Samtidigt började hon pröva sin upptäckt. Hon ville inte delge världen en lära, vars riktighet hon inte först hade bevisat. Från första början botade Mrs. Eddy sjukdomar av de mest skilda slag. I de flesta fallen gällde det patienter som läkarna hade gett upp såsom obotliga. Ingen annan ville ju vid den tiden vända sig till en ny och okänd religion. Nästa steg var att lära ut denna nyupptäckta kristendom till andra. Hon skrev boken *Vetenskap och hälsa med nyckel till Skriften*. Den utkom för första gången år 1875, och den är den enda fullständiga läroboken i ämnet. Den ersätter emellertid inte Bibeln. Mrs. Eddy har själv sagt: "Det har alltid varit min önskan och min förhoppning att min bok skall uppmuntra fler människor till att läsa Bibeln." (W. D. Orcutt: *Mary Baker Eddy And Her Books*) Så har också blivit fallet. Varje Kristen-Vetenskapsman jorden runt läser och studerar dagligen Bibeln. Man använder den i varje land gängse protestantiska Bibeln, i Sverige den av Konungen år 1917 gillade och stadfästa översättningen. I dag räknas Kristen Vetenskaps förlag i Boston, USA, bland världens största Bibeldistributörer inom den engelsktalande delen av världen. Den Bibel som förlaget distribuerar

är den välkända King James Bibel, tryckt vid Oxford University Press.

För Mrs. Eddy följde många år av hårt arbete. När hennes förhoppning att de andra kristna kyrkorna skulle införliva hennes upptäckt med sin lära, inte uppfylldes, såg hon sig nödsakad att grunda en egen kyrka. Detta skedde 1879. År 1892 reorganiserades denna kyrka och har sedan dess haft det officiella namnet: The First Church of Christ, Scientist, in Boston, Massachusetts. Men detta var inte allt. Hon reviderade sin bok *Vetenskap och hälsa med nyckel till Skriften* för att framlägga sin upptäckt på ett ännu klarare sätt, och hon skrev även andra böcker i ämnet. Hon grundade tidskrifter, skrev artiklar för dessa, undervisade om Kristen Vetenskap, höll föredrag och vakade över rörelsens utveckling.

Vid 87 års ålder grundade hon den internationella dagliga tidningen *The Christian Science Monitor*, vilken i dag räknas bland världens främsta tidningar.

Mrs. Eddys liv var fyllt av arbete och självuppooffringar för mänsklighetens bästa. De som studerar Kristen Vetenskap är djupt tacksamma för den andliga förståelse av Bibeln och den därav följande pånyttfödelse som kommit till dem genom Mary Baker Eddys verk. Men detta innebär inte att de vare sig avgudar eller dyrkar henne. Och Mrs. Eddy har därtill själv sagt: "Följ Er Ledare endast så långt som hon följer Kristus." (Message to The Mother Church 1901, sid. 34) Mrs. Eddy gick bort år 1910.

ORGANISATIONEN

Hur arbetar denna kyrka i dag, 90 år efter dess grundande?

Moderkyrkan, The First Church of Christ, Scientist, i Boston, är den centrala kyrkan. Runt om i världen har den grenkyrkor. I dag över 3.300, därav 4 i Sverige. Förutom grenkyrkor och samfund finns ett flertal informella grupper i olika mindre städer i landet. Grenkyrkorna är helt demokratiskt styrda. Styrelsen väljs av församlingen, och dess uppgift är att verkställa församlingens beslut.

Kristen-Vetenskapskyrkan har intet prästerskap. Det är en kyrka bestående av lekmän; alla och envar, utan anseende till kön eller ras, kan utses till vilken post det vara må för vilken han eller hon visat sig lämplig.

Söndagsgudstjänsten består till en del i läsning av en textpredikan, sammanställd av valda ställen ur Bibeln samt motsvarande citat ur *Vetenskap och hälsa med nyckel till Skriften*. Mrs. Eddy fastställde för dessa textpredikningar 26 ämnen, som återkommer två gånger om året. Men de ställen och citat som utväljs för att belysa dessa ämnen varierar från gång till gång och bildar på så sätt en ständigt förnyad, utvecklad och tidsanpassad text med tillämpning på dagens aktuella problem. Hänvisningarna till dessa ställen finns tryckta i *Kristen Vetenskaps Kvartalshäfte*, och Kristen-Vetenskapsmännen studerar dagligen varje textpredikan under veckan före söndagsgudstjänsten. Bland ämnena, som har valts av Mary Baker Eddy, finner vi: *Sakrament, Kristus Jesus, Försoningsläran, Prövningstid efter döden*. Men även dessa ämnen förekommer: *Har universum, människan däri inbegripen, utvecklats genom atomkraft?, Förnuft, Substans*.

Onsdagsmötena inbegriper vittnesbörd. Såväl söndagsgudstjänsterna som onsdagsmötena är öppna för allmänheten.

ANDRA AKTIVITETER

Kristen Vetenskap har organisationer vid universitet och högskolor, där studenter och professorer vid respektive universitet kan bli medlemmar. Antalet av dessa organisationer har under de senaste 10 åren fyrdubblats. I Sverige finns informella grupper vid Stockholms Universitet, vid Göteborgs Universitet och i Lund. Dessa är erkända av respektive universitet.

Kristen Vetenskap underhåller sjukhem i England, Kanada och Förenta Staterna. Patienter kan där få sakkunnig vård, men behandlingen sker utan läkemedel på enbart andlig väg, så som här tidigare har förklarats. Dessa sjukhem är av respektive stater fullt erkända så att t. ex. de som vårdas på Kristen Vetenskaps sjukhem i Amerika kan få ersättning genom landets nya "medicare-lag".

Många erfarna Kristen-Vetenskapsmän ägnar hela sin tid åt att hjälpa andra människor lösa sina psykiska och fysiska problem på Bibeln och kristendomens grundval. De kallas "Kristen-Vetenskapspraktiserande". Deras namn och adresser finner man i månadsskriften *The Christian Science Journal*, samt

i *Kristen Vetenskaps Härold*, som utkommer på 12 olika språk. Ingen medicinsk behandling ges av Kristen-Vetenskapspraktiserande och ingen medicinsk rådgivning förekommer, utan de befattar sig uteslutande med andlig pånyttfödelse. Deras rätt att praktisera Kristen Vetenskap är uttryckligen erkänd genom lag i USA:s samtliga 50 stater samt i en del andra länder.

Andra aktiviteter är offentliga föredrag om Kristen Vetenskap, vilka ges av Kristen Vetenskaps föredragshållare runt om i världen. Dessutom sänds ett radioprogram med titeln "The Bible speaks to you" (Bibeln talar till dig) över mer än 1000 radiostationer varje vecka.

Varje kyrka underhåller ett läsrum, där allmänheten är välkommen att studera, låna eller köpa kristen-vetenskapslitteratur.

Som avslutning citeras här Kristen Vetenskaps religionsgrundsatser (ur *Vetenskap och hälsa med nyckel till Skriften* av Mary Baker Eddy, © Trustees Under the Will of Mary Baker G. Eddy):

"1. Såsom Sanningens anhängare tar vi Bibeln inspirerade Ord som vår fullgoda vägledare till evigt Liv.

2. Vi bekänner och tillber en allena rådande och oändlig Gud. Vi be-

känner Hans Son, en Kristus; den Helige Ande eller den gudomlige Hjälparen; och människan i Guds avbild och likhet.

3. Vi bekänner, att Guds förlåtande av synd består i tillintetgörandet av synden och i den andliga förståelse, som driver ut det onda såsom överkligt. Men tron på synd straffas, så länge denna tro varar.

4. Vi bekänner Jesu försoning såsom bevis på den gudomliga, verkningfulla Kärleken, vilken uppenbarar människans enhet med Gud genom Kristus Jesus, Vägvisaren; och vi bekänner, att människan frälsas genom Kristus, genom Sanningen, Livet och Kärleken, såsom den galileiske Profeten demonstrerade det i helandet av sjuka och i övervinnandet av synd och död.

5. Vi bekänner, att Jesu korsfästelse och hans uppståndelse tjänade till att lyfta tron till förståelse av det eviga Livet, ja, av Själens, Andens, allhet och materiens intighet.

6. Och vi lovar högtidligt att vaka, och att bedja om att vi må vara så till sinnes som Kristus Jesus var; att göra andra vad vi vill, att de skall göra oss; och att vara barmhärtiga, rättvisa och rena."

N. OCH H. MOERSBERGER

Copyright 1969 Moersberger.

FINNS DET EN OSVIKLIG LAG - DET GODAS LAG?

Är allting i livet flyktigt och tillfälligt — eller är det möjligt att bli fri från fruktan och förlust?

Vad är det som består?

Det finns en bok där osjälvisk kristendom — uttryckt i godhet, tålmod, förlåtelse — sätts i samband med vetenskapliga och bestående lagar.

Denna bok är "Vetenskap och hälsa med nyckel till Skriften" av Mary Baker Eddy.

Den finns i svensk översättning med den engelska texten på motstående sidor. Ni kan köpa eller låna den på alla

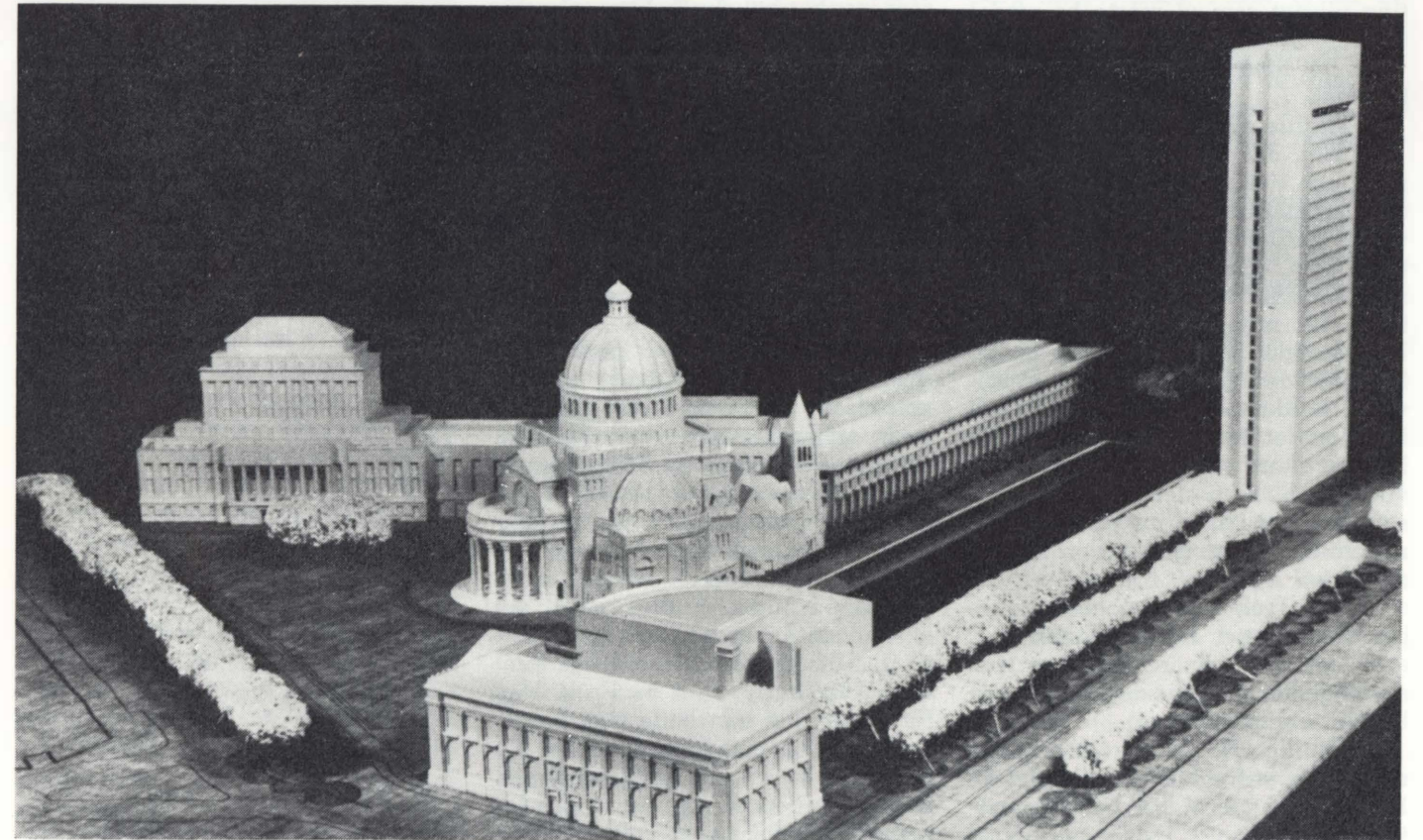
Kristen Vetenskaps läsrum:

Stockholm, Norrlandsgatan 21

Stockholm, Kungsgatan 88

Göteborg, Kungsporsavenyn 27

Malmö, Djäknegatan 4

På grund av Kristen-Vetenskapsrörelsens expansion krävs större utrymmen för kyrkans verksamhet. För närvarande växer ett helt nytt kyrko-centrum fram i Boston. Kvar står den äldsta kyrkobyggnaden (uppförd 1894, med 1400 sittplatser) med den större tillbyggnaden 1904—1906, 3500 sittplatser) samt förlagsbyggnaden (Publishing House, 1932—1935).

INTERVJU MED TAGE ERIKSSON

Den 14 januari ringde vi upp laborator Tage Eriksson, FOAs UFO-undersökare, och bad om en telefonintervju. Den beviljades förstås, ty denne man har en mycket vänlig inställning till "UFO-entusiaster".

Här ett utdrag ur samtalet:

Magnusson: — Överensstämmer Er åsikt om UFO med professor Hyneks, eller finns det skillnader?

Eriksson: — Nej, det överensstämmer nog ganska nära.

— Men Hynek har ju varit ivrig för en UFO-undersökning.

— Javisst, men det är jag också!

— Jaså! Det var ju bra!

— Jag skulle vilja säga att det är en fråga om pengar bara. Det är ju så mycket annat i dagens samhälle som kräver pengar och insats.

— Vad har Ni gjort för att få pengar till detta ändamål?

— Personligen har jag inte så stora möjligheter att göra någonting åt penningfrågan. Det är försvarsdepartementet, som FOA lyder under som...

— Ni har inte slagit näven i bordet då och sagt att det här är någonting viktigt som vi måste ha medel till?

— Det lönar sig inte att slå näven i bordet...

— Skulle Ni önska göra det?

— Nej, det skulle jag inte önska göra, och det gör man ju inte, utan det diskuteras ju vad man skall använda anslagen till, och sen prioriteras dom, och då säger man att vi, med hänsyn till det som då kommer fram, får nöja oss med en ganska blygsam insats, som vi nu har på det här området. Man kan inte slå näven i bordet och säga att jag skall ha. Men det är klart att man ganska kraftigt kan säga att det vore en viktig sak, men det säger ju alla, som behöver någonting och vill göra någonting, så att man får ju lov att diskutera sig fram.

— Jag tycker ju det ges till höger och vänster här i samhället...

— Ja, men det är nog saker som myndigheterna och departementen bedömer som viktigare.

— Skulle Ni kunna ge någon ungefärlig siffra för hur stor del av Er tid som går åt till UFO-uppgifter?

— Jag kan inte säga det, det är ganska svårt. Till exempel nu, det här samtalet tar ju tid. Det är ju en hel del sådana samtal man får.

— Jag förmodar att det i stort sett är ganska litet tid Ni ägnar åt UFO.

— Ja, i dag har jag svarat på två brev t. ex., och så det här samtalet, det har väl alltsammans tagit en timma kanske.

— Jaha, det är ju ingenting produktivt direkt.

— Nej, det är det ju inte, och det sammanhänger ju med att de observationsrapporter som man får, går det i regel inte att göra något åt. Man har ingenting att ta på. Vad man skulle kunna göra är t. ex. att ringa upp vederbörande och tala med dom. Och det gör man ju. Men dom säger i stort sett inte mer då än det man redan vet. Dom säger att det var då och då som dom såg det och det konstiga. Det finns ju ingenting kvar, va?

*

Dr. Eriksson berättade om ett fall som klarats upp. Det var en film från Göteborg, där det var ett flygande tefat. GP var inblandad. Det var en "fantastiskt fin film, ett diskusformat föremål med kupol på, som mycket väl skulle kunna ha använts för att 'bevisa' att flygande tefat finns". En yngling hade varit ute och fotograferat fyrverkeri på påskafest förra året. Han hade inte sett något särskilt, men när han fick sin film framkallad, var det ett "flygande tefat" med där. Det som visades i "Timmen" var ingenting mot det som grabben fått, säger dr. Eriksson. Föremålet rörde sig precis som tefaten skall göra. FOA fick filmen till studium, och pojken besökte dem också. De hade en psykolog som talade med honom. Denne sa att pojken var trovärdig. Man resonerade mycket på FOA om vad det kunde vara och stannade till slut för att det förmodligen var en gatlykta av gammaldags konstruktion med en kupa upptill och en naken glödlampa under. Pojken sa att det absolut inte fanns några gatlykter på den där ängen, och en lykta kunde ju för övrigt inte röra sig. Han förnekade att han hade rört kameran. Men då man påpekade för honom att stjärnorna i fyrverkeriet hela tiden befann sig i mitten på filmen, vilket förutsätter att kameran rörts, medgav pojken att han måste ha rört den; och på det sättet kunde en uppgående rörelse av ett stillastående föremål ha kommit på fil-

men. — Men, som pojken sa, det fanns ju inga lykter på ängen! I alla fall bad dr. Eriksson tidningsgubbarna på GP att gå ut till ängen och fotografera där. Efter två dagar ringde dom från tidningen och sa att "Ni hade alldeles rätt, det går en stor väg över den där ängen med en massa gatlykter". De hade fotograferat lyktorna underifrån, och med hjälp av fläckar där emaljen var borta på dem, kunde de identifiera det "flygande tefat" som pojken hade filmat! Så fick han medge att det stämde: det var just vid den gatlyktan som han hade stått, när han filmat.

Eriksson berättade även om ett annat fall, där några pojkar hade sett en stor, brandgul skiva som gick in i några moln. På grund av exakta uppgifter om tid och riktning, som pojkarna lämnat, kunde man dra slutsatsen att det var månen som de hade sett och fotograferat! Dr. Eriksson säger att pojkarna accepterade förklaringen, fastän de först hade påstått att månen befunnit sig i ett annat väderstreck.

M: — Och nu har Ni en känsla av att alla UFO-fall förklaras på liknande sätt?

E: — O, nej det har jag visst inte. Jag ger det här bara som exempel på vad vi har kunnat göra.

— Ni har inte varit inkopplad på fallet i Vänga?

— Nej, det fick vi inte höra talas om förrän tre månader efter händelsen. Och så hörde vi ju att UFO Göteborg redan hade gjort en ingående undersökning.

— — —

— Så undrar jag, har Ni från FOA skickat några rapporter till Coloradouniversitetets UFO-projekt?

— Nej, men en representant för dom har varit här, nämligen Robert Low.

— — —

— Ni sa, när jag besökte Er, att Ni prenumererade på några UFO-tidskrifter.

— Nej, det sa jag väl inte. Jag sa: vi brukar få ibland. Men det får vi inte längre.

— Var det utländska?

— Nej, det var från Sverige.

— Så Ni läser inte t. ex. Flying Saucer Review och UFO Investigator?

(Forts. på sid. 16)

VARIA

FORVALDS EXPERIMENT

En betydande insats inom parapsykologin har gjorts av en svensk, civilingenjör Haakon Forwald i Ludvika. En sammanfattande redogörelse för hans experiment finns i Victor Olsson, **Religion och naturforskning** (Natur och Kultur, 1968). Det har varit fråga om att låta tärningar rulla ut på ett bord från en sluttande ränna med viss given hastighet utmed bordets mittlinje. Sådana experiment hade tidigare utförts, och man hade då med tanken försökt få tärningarna att oftare rulla över på ena sidan mittlinjen än på den andra. Resultaten bearbetades statistiskt, och man uppskattade sannolikheten att slumpen skulle ha åstadkommit sidavvikelsena; man fann att det var möjligt att med tanken, eller viljan, få tärningarna att rulla åt ena sidan i högre grad än vad slumpen medger. Forwald förbättrade nu detta experiment så att det även blev möjligt att med siffror ange PK-kraften genom att bordsskivan gavs en gradering, varmed man direkt kunde avläsa hur långt åt sidan (och även framåt) som tärningen hamnade. Det visade sig bl. a. att kraften genomsnittligt var störst i det första kastet i en dagsserie (vid "ett kast" användes vanligen 6 tärningar som fick rulla ut på bordet i rad efter varandra) för att sedan avta i andra och tredje kasten och åter öka i de två sista. Detta var en betydelsefull iakttagelse. Forwald lade också märke till att sinnesstämningen under försöken hade betydelse för resultatet. Vid minsta tvivel på ett positivt resultat fick man vanligen ingen sidavvikelse alls. Forwalds experiment stöder vad som tidigare meddelats av Rhine om PK-kraftens avtagande efter de inledande försöken samt om betydelsen av den atmosfär och förväntan som råder bland deltagarna i ett experiment.

Kastanordningen vid de forwaldska försöken var helt mekanisk och utlöstes på elektrisk väg med en tryckknapp utan att försökspersonen vidrörde apparaten. Med utgångspunkt från kasthastigheten, tärningarnas vikt och avvikelserna från bordets mittlinje samt medelsträckan som tärningarna rör sig i bordets längdriktning, kunde Forwald bestämma storleken av den kraft som måste ha verkat på tär-

ningarna för att åstadkomma sidavvikelsen. Denna kraft är försökspersonens PK-förmåga.

Forwalds experiment utfördes med all möjlig vetenskaplig noggrannhet och försiktighet. De demonstrerades för professor Rhine och dennes medarbetare i Durham.

Den förmästa parapsykologiska utmärkelsen, McDougall-priset, tilldelades Haakon Forwald 1959 för hans forskningar.

ANNA MELLONI TESTAD 1956

Professor Winther i Köpenhamn prövade ingående det danska mediet fru Anna Rasmussen-Mellonis förmåga att med tanken sätta pendlar i rörelse. Han blev övertygad om att fru Melloni hade äkta PK-förmåga, och 1930 publicerade han en redogörelse för experimenten i **Zeitschrift für Parapsychologie**.

Inom Sällskapet för parapsykologisk forskning i Stockholm fanns det emellertid tvivel på att den danske professorns slutsatser var riktiga. I maj 1956 togs Anna Melloni till Stockholm, och under de försök som utfördes, kunde ingen äkta PK-förmåga observeras.

I **SPF-information**, nr 3, 1968, finns en kort redogörelse för undersökningarna 1956, skriven av fru Eva Hellström.

Fru Melloni uppnådde resultat när hon fick använda sina egna pendelanordningar, men när i Sverige tillverkade, fuktade pendlar användes, uteblev resultaten, trots att atmosfären var vänlig och positiv.

En kväll, sedan fru Melloni och hennes man gått hem, gjorde några av deltagarna i försöken en del egna tester med hennes pendlar. Efter flera timmar lyckades de åstadkomma liknande resultat som hon genom (1) direkt påverkan på bordet, (2) tryck mot bordsben med en persons ben och (3) genom att rytmiskt dra samman musklerna på nederdelen av ett ben, samtidigt som benet trycktes mot ett stolsben. Allt detta gjordes på ett helt omärkligt sätt.

Undersökarna hade lagt märke till att fru Melloni ofta tryckte sina ben mot stolsben.

Den sjunde och sista kvällen som experimenten med fru Melloni gjordes, hade hennes pendlar anordnats på sådant sätt att apparaten (en glaslåda med pendlar) hängde i trådar från taket strax över bordet så

att möjligheten av mekanisk påverkan var utesluten. Inga resultat uppnåddes nu. När sedan pendelapparaturen återigen placerades på bordet, kunde fru Melloni få pendlarna att svänga i olika riktningar alltefter undersökarnas önsksningar.

OKÄNDA RÖSTER PÅ BAND

I Aftonbladet den 8 november i fjol berättade Ture Gerdes om förste radioingenjör Brusquini vid Karlskronavarvet, som i en skrivelse vänt sig till Olof Palme med önskan att regeringen utser en forskare som skall ta itu med de mystiska, okända röster som kommit in på hans bandspelare. "En kväll i somras då han hade bandspelaren på hemma i lägenheten på Snickargatan i Karlskrona, hördes plötsligt en främmande röst som på blekingska sa: — Tala i inre rum." Ingenjör Brusquini säger: "Om vi verkligen kan få kontakt med avlidna bör vi kunna dra nytta av deras informationer."

PARAPSYKOLOGI OCH TEFAT I TIMMEN

Den 7 december gjorde Sveriges Radio en "ockult" Timmen. Astrid Gilmark och professor Olle Holmberg intervjuades. Paret Truxa utförde förbluffande konststycken, en grafolog, en astrolog och en spåkvinna uppträdde, och slutligen visades en kort tefatsfilm, till ord av Sten Lindgren, vilken också intervjuades.

Inget ont om programmet, men nog hade det känts mer tillfredsställande om etern-monopolet hade behandlat dessa företeelser på ett seriöst sätt.

Det var f. ö. också fråga om att Shankar Banerjee skulle medverka (han som sägs kunna skära av tungspetsen på en människa och sätta tillbaka den igen utan skada för försökspersonen — se Sökaren nr 2, 1968). En man på Sveriges Radio, som är prenumerant på Sökaren, ringde oss och bad om Banerjees adress. Telegram sändes till denne i Tyskland, varpå han ringde till Sveriges Radio och sade sig vara mycket intresserad av att medverka. Men de för programmet ansvariga vågade ändå inte ta hit honom. De var rädda för att inslaget skulle vara alltför obehagligt för tittarna, sades det, och i synnerhet var de oroliga för barnens reaktioner. — Men kanske Shankar Banerjee kan få visa sin indiska magi i annat sammanhang i svensk TV?

Vår tids mirakler

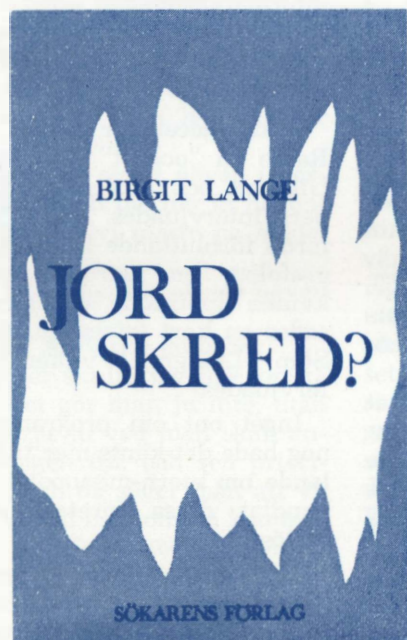
Detta urval ur Sökaren, årgångarna 1964—1967, är en bok utan motstycke i Sverige.

Ur innehållet:

"Mirakelmannen från Utrecht"
Välsignande som vetenskap
Sökande efter det högre jaget
Undermedvetandets makt
Guds redskap Kathryn Kuhlman
Psykiska upplevelser i gruva
Helande ande
De döda berättar
Att göra det omöjliga möjligt
Meditation i öst och väst
Ett fall av återfödelse?

Boken innehåller även **ögonvittnesskildringar** av Tertés, Arigos och Agpaos mediumistiska operationer, utförda med andlig kraft, och av docent Alrutz' anmärkningsvärda experiment med Medi Megalis m. m. 140 sidor.

Pris 16: 50.

Vi startar nu egen bokutgivning under förlagsnamnet **Sökarens Förlag**. Framtiden är oviss. Efterfrågan på litteratur inom de ämnen vi väljer, är mycket begränsad. Men vi hoppas att våra tre verksamheter, **tidskrift, postorderbokhandel och bokförlag**, skall stödja varandra och att vi skall bidra till att intresset för parapsykologi, UFO — och allt det andra — ökar.

Köp och läs våra böcker! De är bra.

(Till priserna kommer moms och porto.)

SÖKARENS FÖRLAG

Box 3063, 103 61 Stockholm 3. Tel. 08/69 60 27.

Jordskred ?

Är det skönt att dö? frågar Birgit Lange i en av kapitelrubrikerna i denna bok. Hon diskuterar spörsålet i anslutning till en märklig och ej så ovanlig upplevelse som beskrivs i parapsykologisk litteratur: att med sitt medvetande befinna sig utanför den fysiska kroppen.

Automatisk skrift är ett gåtfullt fenomen som den psykiska forskningen väl känner till i dess yttringar. Det behandlas här i ett kapitel under rubriken "Vad är inspiration?". Frågan skulle också ha kunnat ställas så: Står vi i förbindelse med osynliga väsen?

Den österländska återfödelseläran är aktuell för många parapsykologer, bl. a. för professor Ian Stevenson vid Virginia-universitetet, USA. Han har skrivit ett stort och lovordat arbete om fall som tyder på reinkarnation. Birgit Lange berättar om bokens innehåll och resonerar om vad som där anförs. 116 sidor.

Pris 12: 50.

HAN LÄRDE OSS...

(Forts. fr. sid. 3.)

Han ser på henne med ett farbroderligt leende och säger:

— Res ni hem i stället och försök med att förverkliga ert eget rättframma och naturliga jag på den plats där livet ställt er.

När han sent en kväll sitter vid sitt skrivbord, som han själv snickrat ihop av de packlådor, som sjukhusets första förråd kom hit i, hör han den klagande gråten från ett sjukt barn. Han lyssnar. Ljudet kommer från ett rum dit en schweizisk sköterska just gått in efter sin långa arbetsdag. När samma sköterska några månader senare säger farväl för att återvända till sitt hemland, påminner han sig episoden. — Det påstås, säger han, att jag förstår mig en smula på musik, men det vackraste välljud jag någonsin hört kom en natt från ert rum, när jag på den förändrade tonen märkte att det ensamma övergivna lilla barn ni tagit hand om hade övervunnit krisen och skulle tillfriskna.

Fredspristagarens testamente

När Albert Schweitzer år 1952 förärades Nobels fredspris, var det säkert inte många som ifrågasatte riktigheten i det beslutet. Genom sitt praktiska arbete i Kristi efterföljd, sin världsväckande vädjan om vörndnad för livet, sin energiska kamp mot våldet — särskilt mot kärnvapnen — och sist men inte minst genom sitt filosofiska författarskap och sin strålande Bach-tolkning, hade han blivit en världssamvetets röst.

Före sin död hann han med att färdigställa en sista bok, som handlar om vörndnaden-för-livet-principen.

— Tre slag av framsteg är betydelsefulla för mänskligheten, säger han där: Framsteg på det vetenskapliga planet, framsteg på det sociala planet och framsteg på det andliga planet. Största betydelsen har de sistnämnda.

Själva grundvalen för den etiska utvecklingen, menar Albert Schweitzer är känslan av solidaritet med andra människor: — Enda vägen ut ur dagens förtvivlade läge är att människor blir värdiga varandras förtroende.

— Människan hör människan till, säger han. Det råder så mycket kyla mellan oss, därför att vi lyder en konvention, som bjuder oss att vara lagom reserverade och inte vågar visa den värme som bor inom oss.

Den etik som bygger på vörndnaden för livet, kräver av oss alla att vi på något sätt och i något avseende skall handla som människor mot andra människor. De ibland oss, som inte kan ge något på detta sätt i sin dagliga gärning, och som inte äger något annat att skänka bort, måste offra något av sin fritid, hur knappt tilltagen den än må vara.

— Slå upp dina ögon, fortsätter han, och se dig om efter en annan människa, som är i behov av lite vänlighet, lite sällskap, lite hjälp — lite av din tid och ditt arbete. Det kan vara en ensam, förgrämd, sjuk eller hjälplös person, som du kan göra något för, betyda något för. Kanske en äldre eller ett barn.

Men, tillägger han, ingen vet själv vad han uträttar och vad han ger mänskligheten. Det är fördolt för oss och lär så förbli, även om det någon gång tillstades oss att se en liten glimt av det för att vi inte skall tappa modet.

Den läkare som, lydande sin inre kallelse, hade gått ut i en av jordens tyngsta och mest påfrestande uppgifter, hade sagt en gång, när hans själ var djupt bedrövd: "Endast i sällsynta stunder har jag känt verklig glädje över att leva. Jag kunde inte annat än sorgset leva mig in i all den smärta, som jag såg runt omkring mig, inte bara människornas, utan hela skapelsens. Från denna gemenskap i lidande har jag aldrig sökt dra mig undan."

Den mannen somnade stilla in i sitt älskade Lambarene efter en lång arbetsdag. En världsdels sörjde, en värld höll andan, medan rapporterna från sjuklägret gick ut över etern. Sist kom livläkarens dystra bulletin: "Allt hopp är ute!" Men hade mänskligheten verkligen förlorat ett hopp, när Albert Schweitzer dog, mätt av arbete och år?

Tvärtom hade väl ett nytt hopp fötts, därför att lyhörda unga människor av alla nationer fått ett tydligt exempel i vår tid statuerat, att tjänande, uthållig kärlek är mänsklighetens enda framkomliga väg till universell fred och gemenskap.

SÖKAREN

Nr 2 — 1969 — Årgång 6

Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3
Red o ansv utg: Sven Magnusson
Postgirokonton 70 60 47
Tel. 08/69 60 27

PRENUMERATIONSPRISER 1969

Helår (10 nr)	24:50
Halvår	13:00

Arg. 1964—1967 är slut.

I Norge och Danmark kan prenumeration ske med svensk postgiroanvisning, varvid priset blir detsamma som i Sverige, 24: 50 resp. 13:00 sv. kr.

I Finland kan inbetalning göras till Akademiska Bokhandeln, Postfack 10128, Helsingfors 10, postgiro 5333. Helår kostar då mk 22,—; halvår mk 12,—.

Moms ingår i prenumerationspriserna.

Annonspriser:

Helsida 185: —, halvsida 110: —, kvartsida 65: —, småannonser 4: — per cm.

Copyright resp. förf.

Tryckt hos
LJUSDALS TIDNINGS TRYCKERI AB
Ljusdal 1969

KATHRYN KUHLMAN TILL SMÅLAND

Helbrägdagörerskan Kathryn Kuhlman från Pittsburgh, USA, kommer till Jönköping för en serie jättemöten i vår. Arrangerande filadelfiaförsamlingarna i Jönköping och Huskvarna bereder sig på publikinvasion och är beredda att ta emot c:a 7.000 besökare vid vart och ett av de sex möten hon kommer att hålla under de fyra dagar hennes besök varar.

Redovisning av penningbidrag till verksamheten står på grund av utrymmesbrist över till nästa nummer.

Alltmer populära
manastrålände

LAPIS LINGUA

den mexikanska, tjugigt turkosskimrande

"TUR-smyckestenen"

från Sierra Madres inre — se SÖKAREN nr 1, 1964! — lovordad av framstående psykometriker och pendelspecialister, kan erhållas genom H. Schubert, S:t Eriksgatan 109, 113 31 Stockholm Va. Tel. 33 19 32.

TANKAR KRING FORTLEVNADSPROBLEMET

Är döden en port? Ligger ett glädjens land och väntar på oss där bortom? Eller är att dö endast som att blåsa ut ett ljus för alltid? — Vår mening om hur dessa frågor skall besvaras kan vara avgörande för vår möjlighet att härda ut. Människans livsvillkor är hårda många gånger; vi kan lätt komma i en situation, där en återvändo till ett självförverkligande liv synes omöjlig. Om vår livsupplevelse blir plågsam eller om vi känner otrygghet och rädsla i vårt hem i landet "Idyllen", eller om vi bara gripes av undran över verkligheten, då dras vår tanke till dödens gåta: är att dö något annat än att uppslukas av ett evigt intet? Vilka möjligheter finns att bedöma den saken?

Vi studerar uppmärksamta vissa företeelser: vad till livet återkomna "döende" eller skendöda har berättat, och de som på annat sätt haft upplevelser av utomkroppslighet, klärvoajanters uppgifter om vad som sker när en människa avlider, spökerier, mediala budskap, fall som tyder på reinkarnation. Vi läser om dessa gåtfulla ting, och vi vet att det finns skilda meningar om dem: en del uppfattar sådana händelser som bevis för existensen av en andevärld, dit människan träder in, sedan hon upplevt det vi kallar död; andra är tveksamma om tolkningen och åter andra tror att dessa parapsykologiska fenomen ingenting har att göra med en annan värld.

För min del måste jag bekänna den största skepsis till möjligheten att få **veta** något om det "landet annorlunda" som skulle finnas, där vår väg tar slut. Så som jag fattar situationen, får vi nöja oss med hypoteser, förhoppningar, i bästa fall en utifrån sett irrationell **förtröstan** som kan vila på en inre grund av mystiskt skådande.

Men dessa aningar och intuitioner som framkommer i samband med utomnormala händelser, kan ge människan ett tillskott av kraft, en böjelse för en positiv livstolkning, som kanske annars skulle vara mera avlägsen.

Jag tror inte på möjligheten att **bevisa fortlevnad** med utgångspunkt från mediala meddelanden. För bevis krävs vetenskapligt sett mycket mer än det som kan åberopas av spiritualister. En förutsättning för att en sak skall kunna bevisas, är att man i problemet har räknat in alla relevanta fakta. Skulle någonting av betydelse försummas, blir resultatet falskt och beviset inte giltigt. I fråga om de fenomen som är aktuella för fortlevnadsproblemet, kan vi inte få begrepp om vilka risker för felslut som finns, ty vi vet inte alls hur världen är inrättad. Det sanna kan vara något som vi inte anar.

Spiritualister stöder sig på mediumistiska meddelanden som säges komma från avlidna, men det finns exempel på att den föregivna diskarnerade personligheten levde på jorden i bästa välmåga, och det finns fall då den förmente avlidne inte alls existerat utan varit ett fantasifoster som mediet låtit sig suggereras till att skapa. (Se bl. a. **Några paradoxala mediumistiska fall** av C. D. Broad.) Det har funnits falska fall som till art och kvalitet varit fullt jämförbara med dem som spiritualisterna anser bevisande. Av detta följer att det inte är någon beviskraft i mediala meddelanden, ens om dessa ger imponerande riktiga och detaljerade upplysningar om den person som "anden" säger sig ha varit under jordelivet.

Men: även om bevisen saknas, framstår fortlevnad som en uppenbar och fascinerande möjlighet, och det är lätt att förstå att de som haft personliga upplevelser av utomvärldsliga ting, kan ha fått en övertygelse om en de bortgångnas och andarnas sfär.

Möjligheten till tro på en annan värld hör enligt min mening väsentligen samman med vår uppfattning om en del av de parapsykologiska fenomenen. Utan studium av dessa blir allt sökande efter sanningen om döden utan större mening.

Sven Magnusson

INTERVJU MED T. ERIKSSON

(Forts. fr. sid. 12.)

— Nej, men vi brukar köpa böcker som kommer ut.

* * *

Laborator Hjerstrand, FOA, deltog i ett UFO-konvent i anslutning till den internationella astronautiska federationens kongress i USA i oktober förra året. Organisatör av UFO-konventet var professor J. Allen Hynek, chef för Dearbornobser-

vatoriet och det amerikanska flygvapnets UFO-konsult sedan många år. UFO-frågan diskuterades på ett informellt sätt med representanter närvarande från åtta länder förutom USA. Man dryftade möjligheterna till ett internationellt samarbete inom UFO-forskningen. En italiensk delegat talade för bildandet av ett internationellt center, där man inte bara skulle ägna uppmärksamhet åt föremålen utan även åt deras eventuella besättning och möjligheten att

de inte är vänligt stämde till jordens befolkning. Ingen annan av delegaterna eller observatörerna gick så långt som till att uttrycka tron att UFO:n är intelligent styrda. En vetenskapsman från Jugoslavien sa att man i hans land inte har fått fram några pålitliga data om UFO. Laborator Hjerstrand meddelade konventet att det är få rapporter som kommer in till FOA och att de allra flesta — om än inte alla — har kunnat förklaras.